

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 346/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti AKUS, a. s., Miletičova 23, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Consilior Iuris s. r. o., Miletičova 23, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Michal Kemka, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 24 Cb 155/2013 zo 14. júla 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 296/2015 z 8. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti AKUS, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti AKUS, a. s., Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1

a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 24 Cb 155/2013 zo 14. júla 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 296/2015 z 8. júna 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka (ako právna nástupkyňa) v právnom postavení žalobkyne v konaní o zaplatenie náhrady škody v sume 165 € proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), bola účastníčkou konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 24 Cb 155/2013.

3. V úvode sťažnosti sťažovateľka poukazuje na skutkové okolnosti veci a uvádza, že jej „... Právny predchodca... uzatvoril dňa 17.06.2002 so žalovaným [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] Rámcovú mandátnu zmluvu, ktorej predmetom bola správa pohľadávok žalovaného. Dohodou a postúpením práv zo dňa 10.08.2012 nadobudol žalobca (sťažovateľka, pozn.) práva vyplývajúce z tejto rámcovej mandátnej zmluvy.

Žalovaný správu týchto pohľadávok platne ukončil výpoveďou z Rámcovej mandátnej zmluvy a odvolaním plnomocenstiev, avšak pohľadávky, ktoré mal ku dňu zániku Rámcovej mandátnej zmluvy neponúkol žalobcovi (sťažovateľke, pozn.) na odkúpenie v zmysle článku VI bod 6.3 jej dodatku. Z toho dôvodu podal sťažovateľ dňa 23.12.2013 návrh na Okresný súd Bratislava III na náhradu škody vzniknutú nesplnením si povinnosti žalovaného. Okresný súd Bratislava III tento návrh zamietol rozsudkom zo dňa 14.07.2015 a Krajský súd v Bratislave následne toto rozhodnutie potvrdil Rozsudkom č. k.: 3Cob/296/2015-233 zo dňa 08.06.2016.“.

4. Vzhľadom na procesný postup okresného súdu, ako aj krajského súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutých rozhodnutí, sťažovateľka zastáva názor, že došlo k porušeniu jej v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, a to z toho dôvodu, že všeobecné súdy sa mali podľa

jej názoru „*prioritne vysporiadať v odôvodneniach svojich rozhodnutí s otázkou výkladu sporného ustanovenia čl. VI bod 6.3 dodatku č. 4 k Rámcovej mandátnej zmluve, k čomu však v tomto prípade preukázateľne nedošlo. Prvostupňový súd sa vo svojom odôvodnení obmedzil iba na svojvoľné a podľa nás zmätočné konštatovanie o neurčitosti resp. neplatnosti tohto ustanovenia.*“.

5. Sťažovateľka ďalej v sťažnosti poukazuje na to, že „*merito prakticky celej prejednávanej právnej veci spočívalo v rozdielnom spôsobe vnímania ustanovenia čl. VI bod 6.3 dodatku č. 4 k Rámcovej mandátnej zmluve zo strany žalobcu a zo strany žalovaného, a preto je toto na ustanovenie nevyhnutné prihliadať ako na neurčité dojednanie resp. neurčitý právny úkon*“.

Keďže podľa jej názoru všeobecné súdy „*rezignovali na otázkou výkladu sporného ustanovenia, možno označiť takýto procesný postup súdu za arbitrárny*“.

6. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka rozoberá gramatický a systematický výklad sporného ustanovenia zmluvy a jeho možný vplyv na konečné rozhodnutie vo veci samej a konštatuje, že v dôsledku „*chybného procesného postupu*“ okresného súdu a krajského súdu „*došlo k zrejmemu zásahu do sťažovateľových základných práv priznaných Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských a základných slobôd...*“.

7. Na základe uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhuje, aby sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu (bod 1) napadnutým rozsudkom okresného súdu, ako aj napadnutým rozsudkom krajského súdu, obe napadnuté rozhodnutia zruší, vec vráti na ďalšie konanie krajskému súdu a prizná jej úhradu trov konania.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 453/2011). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej

moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

12. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jej v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy, ako aj práv podľa medzinárodných dohovorov.

13. Sťažovateľka namieta porušenie týchto svojich základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu:

Podľa čl. 46 ods.1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

14. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný

súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označený rozsudok okresného súdu ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný sťažovateľke poskytnúť ochranu jej práv.

15. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti označenému rozsudku okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014, III. ÚS 32/2016).

16. Sťažovateľka tiež namieta, že krajský súd tým, že potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, neprípustným spôsobom zasiahol do jej v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu.

17. V danom prípade predmetom sporu je nárok na zaplatenie sumy 165 € z titulu náhrady škody. Ústavný súd už viackrát formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 94/2014, II. ÚS 757/2014), podľa ktorého ak je u bagateľných vecí vylúčený prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi [pred 1. júnom 2016 pozri v civilných veciach vtedy platný a účinný § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého dovolanie nebolo prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy; v súčasnosti podľa § 422 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) dovolanie nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b)]. Dovolanie tiež nie je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, ak je predmetom dovolania len príslušenstvo pohľadávky a jeho výška neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. dvojnásobok minimálnej mzdy v sporoch s ochranou slabšej strany.

18. Aj v novej právnej úprave Civilného sporového poriadku je teda zavedené kritérium hodnoty sporu, tzv. bagateľný cenús. Táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnicstva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 717/2013, I. ÚS 511/2016).

19. Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak platná a účinná právna úprava vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnicstva (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľovi len v celkom výnimočných prípadoch, a to v prípade, ak sťažnosť signalizuje, že k zásahu do základných práv alebo slobôd došlo v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite (napr. IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, II. ÚS 757/2014).

20. Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore o sumu, ktorá je zjavne bagateľná, ústavný súd na základe dosiaľ uvedeného pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne II. ÚS 804/2015).

21. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2017